

Slika Matere božje.

(Iz poljskega prevel P. M.)

»Pri tej starosti si jo pritiral dokaj daleč; dečko, stopi sem!« S temi besedami je pozdravil sodnik fantina, stoječega tesno pri vhodu v dvorano, kjer so se vršile obravnave. Bojazljivo, mencajoč kučmo v roki, se je približal pozvani z izrazom strahu na licu.

»Koliko si star?«

»Štirinajst let in sedem mesecev.«

»Kdo so tvoji starši?«

»Umrli so.« In fantinu je strepetal glas; zamolkel vsled bolečnih spominov.

»Sedaj ni časa za jok. Pazi nekoliko bolje na obtožbo!«

Nato prečita sodnik z uradno enakomernim glasom: V hiši pri ulici sv. Mihaela št. 37. se nahaja v dolbini zidu slika Matere božje v pozlačenem okvirju. Glavo slike zaljša zlata, umetno izdelana krona. Dokaj pobožnih ljudi obstaja pred to sliko, da pošlje mimogrede vsaj pobožen vzdihljaj Materi božji. Hišo nameravajo v kratkem podreti. Redar št. 25, korakajoč zvečer dne 15. m. m. mimo te hiše, je ondi zaslišal neki šum. Približal se je ter zagledal fanta, ki je segal skozi polomljeno omrežje po sliki. Ujetega pri tatvini je pripeljal na preiskavo policije.«

Občinstvo se je kazalo nekako razburjeno, ko je slišalo obtožbo.

»Povej, ali si storil to, česar si obtožen?« zakliče fantu sodnik.

Fantin pritrdi bojazljivo s tem, da pokima z glavo.

»Ali nimaš nikake vere? Mar ne razumeš, kako velik greh si hotel storiti? Kaj si hotel učiniti s sliko?«

»Zanesti sem jo hotel domov.«

»Da bi odlomil krono in jo prodal.«

»Ne, ne! Hotel sem pred njo samo moliti.«

Prezirljiv smeh se jame glasiti po dvorani.

Fantin pobesi oči, in po obrazu se mu ulijejo vroče solze.

Samo sodnik se je pokazal v prvem hipu nekoliko razburjen; že je segel po biretu, hoteč izreči strogo

obsodbo nad trdovratnim grešnikom. Med tem pa pade njegov pogled na fantovo lice. Nekaj posebnega je odsevalo s tega lica: videl je na njem težko trpljenje mlade duše ter globoko žalost. Oči, napolnjene s solzami, so gledale tako jasno, kakor da bi ta fantin ne bil lagal še nikdar v življenju.

Nehote vpraša sodnik dalje: »Čemu si hotel moliti uprav pred to sliko Matere božje?«

Fantin ves razvnet od joka, odvrne nato s težavo: »Ker je bila to naša Mati božja.«

»Kako? Ne razumem te; odgovarjaj razločno!«

»Od časa, kar pomnim, smo stanovali za dve številki dalje od te hiše, kjer je bila ta slika,« jame praviti fantin s tihim glasom. »Naš oče so bili revni. Bili so tako slabi, da so le časih mogli delati, in zdravnik je dejal, da ne bodo več živeli dolgo. Pogostoma nismo imeli nikake hrane. Mati so po cele dneve hodili okrog z očmi, rdečimi od joka. Kadar pa je bilo le zelo hudo, so me prijeli za roko, in šla sva pred to sliko Matere božje. »Moli, dete, moli!« so mi dejali, »nemara nas usliši Tolažnica žalostnih ter nas reši revščine.«

»Nato so se mati bridko zjokali, in jaz sem izmolil vse molitve, kar sem jih znal, ter prosil sveto božjo Porodnico, naj pomaga, da bodo mati zopet veseli. Tako sem obiskoval vsak dan našo Patrono. Ako sem imel kaj na srcu, kar me je skelelo; ako me je mučila revščina; ako nisem mogel izgotoviti naloge, stekel sem k svoji Tolažnici in njej zaupal svoje skrbi. In zmeraj mi je bilo potem lažje pri srcu. Enkrat mi je zbolela sestra; v zimski noči sem šel na priljubljeno mesto in preklečal cele ure na mrzlih stopnicah, in ko sem se vrnil domov, so mi dejali mati: »Nevarnost je prešla.« Od tistega časa sem molil samo pred to sliko.

V hiši pa se je nam godilo čimdalje hujše. Ah, nekega dne nam umrjejo oče. Mati so se zatem hrabro borili z revščino. Bil sem že dovolj velik ter sem razumel, kako kruto je naše življenje. Mati so vstajali o petih in delali pri stroju za šivanje do polnoči. A vendar vse to ni zadoščalo. Mnogi so se oglašali za razne dolgove, in takrat sem zanesel v zastavnico vse, kar je

bilo le mogoče. Na nesrečo so zboleli hudo tudi mati in niso mogli več delati.

Enkrat — bilo je to vnovič pozimi — sem šel z materjo mimo slike naše Varihinje. Takrat so mati obstali pred sliko in dejali: »Zelo sem utrujena, pojdi v prodajalno ter prinesi nekoliko mleka. Tu te počakam.« Nato so pokleknili, in jaz sem slišal še njih besede: »O sveta Mati, reši me iz te nadloge!«

Nato sem stekel urno. Ko sem se vrnil, sem videl, da kleče mati oprti s čelom ob železno mrežo, in da se pa pri tem niti ne ganejo. Dotaknem se jih lahko ter rečem: »Mati, sem že tukaj!« Mati mi niso odgovorili. »Mati!« zakličem iznova, »mati!« ter jih potresem za ramo. Med tem se mati nekoliko odmaknejo od mreže — in zagledam njih povsem blede lice. Oči so imeli mrtve, toda na ustnicah je bil opaziti smeh. Spoznal sem, da so mati mrzli in mrtvi...« Ob teh besedah fant bridko zaplaka.

»To je v resnici zelo žalostno,« reče sodnik, »toda povej mi, zakaj si hotel vzeti sliko?«

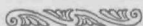
»Ne znam tega dobro povedati. Po pogrebu matere se nisem mogel pomiriti in neprestano sem si zastavljal vprašanje: Čemu so se vprav pred smrtjo mati tako blaženo nasmêjali? Mati božja je morda uslišala njih besede. Ali jim je nemara obljubila poslati tolažbe? Pogostoma, zelo pogostoma sem stal pred to sliko, kar mi je bilo najprijetnejše v življenju, ker me je ta spominjala drage matere.

Med tem sem začul, da so ljudje govorili, da ima biti ta hiša podrta in da tako izgine tudi slika.

Takrat sem jel slutiti nesrečo; zdelo se mi je, da mi hoté vzeti nekaj, kar mi je bilo najdražjega, kar edino še imam na svetu. In to je bila ta naša slika. Vse svoje življenje sem skoro ob vseh nadlogah prebil pred njo. Nikakor se nisem mogel spoprijazniti s tem, da te slike več ne bom videl, da se s svojo Varihinjo več ne bom razgovarjal. In takrat mi je prišlo na misel, da rešim sliko. Prisežem, da nikakor nisem nameraval ukrasti slike. Hotel sem jo samo zanesti domov in jo imeti v velikem spoštovanju. Saj je bila to naša Mati, Tolažnica žalostnih.«

Fantin umolkne. Razburjenost poslušalcev se pa izpremeni v globoko sočutje in pomilovanje.

Sodnik seže po biretu ter izreče z ganjenim glasom sodbo, s katero je bil obtoženec oproščen obdolžitve in kazni.

Tončkove sanje.

Atek, atek, atek moj,
kaj sem sanjal jaz nocoj!

Da sem bil pri zvezdicah,
gor pri božjih lučicah.

Da sem sam bil zvezdica,
majhna žarna lučica.

In sijál sem gor v nebo,
gledal sámó sem zlato.

Videl tam sem mamico,
v zlatu vso opravljeno.

Videl sem Angelico,
malo svojo sestrico.

Šla je tja med angelce,
trgála je rožice.

»Tonček, Tonček« — klicala,
»jaz sem, jaz, Angelica!«

Po nebesih zlatih pa
je s perotki letala.

Mama se nasmihala,
k sebi me je klicala.

Rekla: »Tonček, pojdi sem,
mamica jaz tvoja sem.

Daj, te bom pobožala,
bom te kaj povprašala:

Če me, Tonček, še poznaš;
kaj li atek dela naš?

Pa kako je v vasici,
pa kako še v kočici? — «

Plaval, plaval sem v nebo,
sijal, svetil prelepo.

Pa naenkrat — oh zakaj,
zginil je nebes sijaj?

Zvezdica vtrnila se,
dol na svet vrnila se —

Oh, umriva, atek moj,
še midvá, midvá nocoj.

Bova šla tja k mamíci,
bova šla k Angelíci.

Rud. Pečjak.

